

Emil Iugan: „Trebuie să iau din pădure ceea ce îmi dă silvicultura, nu ce vreau eu”

Laurențiu Ciornei

Dacă la examenele de Bacalaureat ar fi impusă o probă specifică precum Bioeconomia, cu siguranță că multe dintre temele principale ar fi generate de activitatea economică a lui Emil Iugan, așa cum se dau azi subiecte din operele literare ale lui Liviu Rebreanu sau George Coșbuc. Năsăudean, ”fiu de oameni gospodari, crescători de animale și manager înnăscut”, așa cum este adesea prezentat de prof. univ. dr. Radu Rey, membru de onoare al Academiei Române, antreprenorul Emil Iugan a dezvoltat, pe Valea Ilvei, un model de business remarcabil. Despre Montana Iugan Sylvania (MIS) se poate spune că reprezintă o paradigmă economică care își propune să creeze o economie circulară și durabilă, în care resursele biologice sunt folosite eficient și se minimizează impactul asupra mediului.

Aici, bioeconomia se concentrează pe transformarea resurselor biologice într-o gamă largă de produse și soluții inovatoare, inclusiv alimente, combustibili, materiale sustenabile și biomateriale. În principal, toată această industrie impusă de Emil Iugan se bazează pe principiile solide ale bioeconomiei precum biotehnologia, ingineria genetică, agricultura sustenabilă, silvicultura durabilă și managementul adecvat al resurselor naturale.

Emil Iugan a dovedit, încă acum mai bine de un deceniu, că bioeconomia reprezintă o oportunitate importantă de a răspunde noilor provocări de mediu, garantând nu numai o sustenabilitate sporită, dar și sprijinirea dezvoltării rurale, o potențială reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, o sustenabilitate

sporită a ciclului de producție și răspândirea inovației industriale de-a lungul întregului lanț de valoare.

Am fost la Lunca Ilvei și am văzut cum lucră împreună roțițele angrenajului dezvoltat de Emil Iugan pentru ca una dintre cele mai importante companii românești, campioană în industria lemnului, să facă și să mențină demnă performanța economică.

1. Ce înseamnă pentru fondatorul Emil Iugan, Montana Iugan Sylvania? Trecutul îl știm, prezentul îl vedem, ce va fi mai departe?

Acuma îs io, dar am un nepot care-i la specializare în Austria, anul ăsta găta masterul și sper ca la anul viitor să vină aici. Îi un copil bun, foarte modest și serios. Dar până atunci,

acum, aci îs io. Iar, după mine, omul nu-i făcut să lucre numa până la pensie. Noi trebuie să fim activi cât timp Dumnezeu ne dă putere și putem mișca. Chiar dacă la un moment dat avem un venit suplimentar, care-i pensia, cred totuși că orice om trebuie să-și caute un job, să facă-de regulă, activități care să fie în folosul comunității. Oriunde ne pricepem, să punem mâna să facem ceva.

2. Zona de munte, deosebit de ofertantă din punct de vedere al resurselor naturale, suferă din cauza depopulării. Poate cea mai nefericită din ultima perioadă. Muntenii nu pleacă doar din țară, ci și către alte zone ale țării cu o perspectivă mai bună. Ce ar fi de făcut?

Totul, așa cum spuneam, resursele noastre de aici: pădurea, pajiștile, apele cu pești, piatra, trebuie să integreze. Acestea sunt bogățiile noastre. Și astfel, încheiem cu depopularea. Pentru că motorul dezvoltării satului românesc a fost și va rămâne gospodăria țărănească. În această gospodărie țărănească s-au adunat, de-a lungul timpului, experiență, valori, cultură, tradiții obiceiuri și credință foarte sănătoasă pentru că acolo găsim trei generații care or trăit împreună și dacă vrem să găsim sistemul de bioeconomie circulară acolo e! Acum trebuie să-l readucem, să-l îmbunătățim. În Centrul nostru de Cercetări, Inovare și Promovare a Lemnului studiem conceptul de bioeconomie circulară în trei entități : gospodăria țărănească, forma asociativă (cooperative) și satul de munte. Revenind la gospodăria țărănească. În aceasta s-au dezvoltat valori, experiență și acolo găsim o simbioză între oameni, pământ, animale și mijloace de producție. Este un sistem unitar: omul este legat de pământ, pământul de om, își dau valoare reciprocă, împreună cu animalele și mijloacele de producție. Omul a respectat mereu natura, de secole, fără să treacă hotarul stabilit de Creația lui Dumnezeu. Puțină istorie, să-mi permiteți: între cele două războaie, s-a dezvoltat gospodăria țărănească și astfel a apărut o clasă socială foarte puternică: chiaburii, gospodarii satelor. Comuniștii i-au lichidat și s-a făcut agricultura socialistă. Noi, aici la munte, nu am fost cooperativizați,

dar aveam de dat produse: lapte, ouă, carne, până și pana de găscă. Nici nu și-au dat comuniștii seama că, punând această presiune, gospodăria țărănească de munte s-a dezvoltat. Bani pentru contracte nu erau mulți, dar erau buni. Laptele, carnea de vițel mergeau la export, pentru că proveneau dintr-o zonă deosebită, fără poluare, fără chimicale. A venit Revoluția, iar tot acest sistem, nemaifiind întreținut, s-a prăbușit, iar gospodăria țărănească s-a dezechilibrat. Omul nu a mai avut unde lucra, s-au desființat mii de locuri de muncă, acasă nu mai creștea nimic și atunci, generația de mijloc-cea mai în putere-a plecat din țară. Cine a rămas acasă ? Rămășițe ale unei gospodării tradiționale: bunicul, calul și nepotul. Și, uite așa, au apărut alte entități-păguboase: pământ fără familii, familii fără pământ-dezrădăcinați, fără identitate socială, și rămășițele de care spuneam (bunicul, calul și nepotul) care-i așteaptă pe cei plecați. Așa s-a stricat cel mai sănătos motor de dezvoltare al unei societăți normale. Noi, acum, venim cu proiecte care să ajute la întărirea acestei gospodării, să avem, din nou, un sat bun și viu.

3. Lumea este o pădure în care ar trebui să ne găsim calea. Dumneavoastră, împreună cu familia, ați găsit-o. Dar, cei mai mulți dintre români, mai au șanse? Mai este românul conștient de valoarea ridicată a pădurii? Mai este românul frate cu codrul?

Încă este. Avem două legi nescrise și care încă mai funcționează: românul a trăit mereu bine împreună cu codrul, cu animalele. Toate uneltele sale au la bază lemnul. Iar cealaltă lege: românul bun nu taie niciodată un lemn din pădure fără știrea pădurarului.

4. Domeniul silvic este printre cele mai legiferați sectoare de activitate economică. De ce oare?

Pentru că acum trebuie să fie favorizat hoțul. De aceea există această suprareglementare și suprataxare a sectorului forestier românesc! Îs atâtea de multe, că-s ca și gunoaiile pe apă. Deja sunt toxice, nu doar multe. Acum, ca să exploatez pădurea am nevoie, mai întâi, de o casă de avocatură. Atâtea anexe și reguli îs în

caietele de sarcini că deja când numai ai intrat în pădure ești deja infractor. Sunt legi care se încăleacă una pe alta, se completează degeaba. Caută de furt chereșteaua care-i deja în port, caută rumegușul, iar în pădure, la barieră, acolo unde se întâmplă totul, nu caută nimeni.

5. Care ar fi principalele măsuri de aplicat în noua legislație forestieră, de exemplu noul Cod Silvic. La ce trebuie să renunțe decidenții și ce trebuie implementat?

Noi trebuie să cautăm, scrie și-n Biblie, cărările vechi. Adică acele sisteme și modele care au funcționat bine. La Revoluție aveam trei lucruri foarte bune: o pădure bine administrată, o clasă socială de silvicultori și muncitori în industria forestieră cum nu o să mai aibă nicodată România și cum nu a avut Europa. Și trei: o industrie forestieră nu chiar la vârful Europei, dar în plutonul fruntaș, pentru că ni s-a permis să exploatăm de la stuful din Deltă, de la paiele din Bărăgan, salcia și plopul din Lunca Dunării, până sus în vârful muntelui. Asta pentru valorificarea superioară a lemnului și a produselor subsecvente pădurii. Nu o să mai avem nicodată pădure bine administrată, o industrie de frunte, oameni bine calificați. Asta pentru că am avut un lanț de producție funcțional, care astăzi s-a rupt, a dispărut. 1.256 de întreprinderi din acest lanț, în care munceau peste un milion de oameni, au fost distruse.

6. Susțineți că aveți, ca principiu de business, utilizarea lemnului din păduri pentru o perioadă minimă cu vârsta arborelui exploatat. Cererea pentru produse finite este, însă, tot mai mare. Va reuși această resursă greu regenerabilă să asigure continuitatea la nivelul propus de calitate?

Sigur! Doar că eu trebuie să iau din pădure ceea ce îmi dă silvicultura, nu ce vreau eu. Iar, silvicultura să-și facă treaba și să spună ce să iau, când să iau și cât să iau. La ora actuală, îs milioane de metri cubi de lemn care putrezesc în pădure pentru că nu le scoate nimeni. Se scoate fagul, care-i bun de mobilă, și îl dă la populație, la foc, că-i campanie electorală, iar lemnul de foc îl lasă să putrezească. Sunt

terenuri invadate de specii mai puțin valoroase care nu sunt folosite ca biomasă pentru producerea de energie.

7. Sunt voci, multe din zona politicului, a legislativului, care susțin ca exploatarea din păduri, fie acestea și de producție, să fie interzise. Se simte compania Montana Iugan Silvania amenințată de o asemenea ipoteză măsură? Ar mai putea continua activitatea dacă, de exemplu anumite exploatari ar fi oprite pentru o perioadă de 10 ani, de exemplu?

Aceasta nu-i bine deloc! Înseamnă că nu știu ce-i pădurea, au văzut-o doar din mașină. Pădurea, peste tot în lume, trebuie îngrijită. Și doar de specialiști!

Știința lemnului

Bioeconomia reprezintă o abordare promițătoare pentru a face față provocărilor globale, cum ar fi schimbările climatice, securitatea alimentară, reducerea poluării și utilizarea eficientă a resurselor. Aceasta își propune să integreze domenii diverse, precum agricultura, industria alimentară, industria chimică, farmaceutică și energiile regenerabile, pentru a construi o economie mai sustenabilă și ecologică.

La Lunca Ilvei în Bistrița-Năsăud, Emil Iugan a construit un Centru de Cercetare, Inovare și Promovare a Lemnului unde lucrează, cu normă întreagă, zeci de tineri școliți ca la carte, dar unde vin și fac practică mulți elevi și studenți interesați de elementele care converg și includ economia circulară în bioeconomie, în economia atât de specifică a zonei montane. Mulți dintre studenții și probabil viitori silvici cu înclinații în cercetarea științifică, invitați să beneficieze de oferta Centrului de Cercetare, Inovare și Promovare a Lemnului, sunt de la Universitatea ”Ștefan cel Mare” din Suceava, specializările silvicultură, respectiv ecologie și protecția mediului. Realizat după o idee și planuri ale arhitectului Daniel Sidor, Centrul este prima clădire din România care este realizată din lemn și izolată cu lână de oaie.

„Centrul este o inițiativă privată în care își va desfășura activitatea, în primul rând, colectivul nostru de oameni specializați în prelucrarea superioară a lemnului și a resurselor din lemn, dar și specialiști în construcții industriale și civile sau silvicultori și personal de exploatare forestieră, care împreună sunt peste 70 de profesioniști numai din grupul nostru de firme. Pe lângă aceștia, vrem să conectăm școlile profesionale, liceele, facultățile, asociațiile de studenți, asociațiile de profesioniști, de ingineri proiectanți, de arhitecți, pentru a-i antrena în activitatea practică de producție și în desfășurarea unor cursuri pe anumite tematici bine pregătite de specialiști în producție și în inovare. Aici se vor lega relații între specialiștii din producție, cu elevi, studenți, dascăli sau reprezentanți din asociații profesionale care pot să-și aducă contribuția la promovarea lemnului în construcții, și nu numai, adăugând aici: piatra, lâna de oaie, chiar și lutul sau paiele”, spune Emil Iugan.

Eficiența deșeurilor

Prin promovarea bioeconomiei, societatea dezvoltată de familia Iugan urmărește, așa cum scrie în manualele specifice domeniului, diminuarea dependenței de resursele neregenerabile și de combustibilii fosili, precum și reducerea emisiilor de carbon și a deșeurilor. Montana Iugan Silvania își propune să creeze valoare economică, să stimuleze inovația și să contribuie la dezvoltarea durabilă a societății, luând în considerare aspectele sociale, economice și de mediu.

Exemple concrete de aplicații ale bioeconomiei la compania năsăudeană includ utilizarea biomasei în producția de energie. În fabrica de la Lunca Ilvei a fost construită o centrală în cogenerare care dezvoltarea de materiale biodegradabile și biocompatibile, precum și dezvoltarea de produse alimentare sănătoase și sustenabile.

Centrala în cogenerare a fost montată în 2010 și are o capacitate de 5 MW. Energia termică este folosită pentru uscarea cherestelei, dar și pentru încălzirea clădirilor administrative de pe raza localității Lunca Ilvei, unde este implementat proiectul de producere a energiei verzi.

Timpuri noi: tehnologie și produse

Compania Montana Iugan Sylvania este, așa cum am mai spus, liderul român în industria lemnului la noi. Are o cifră de afaceri de aproape 50 de milioane de euro, aproximativ 1.000 de angajați, iar activitatea este într-o efervescență continuă. La Sylvania Internațional, fabrica de produse din lemn, mai nou se pune accent pe principal pe tehnologii de ultimă generație: CLT (Cross Laminated Timber X-lam), multicui, blockhouse, care asigură realizarea de cadre și elemente pentru geamuri și uși termopan stratificate, grinzi laminate. Printre produsele finite cele mai apreciate, covârșitor majoritar în străinătate (Spania, Franța, Italia), sunt căsuțele de lemn izolate cu lână de oaie. Investițiile atât proprii, cât și provenite din fonduri nerambursabile au condus ca fabrica de prelucrarea lemnului, parte a MIS Grup, de la Lunca Ilvei, să fie cea mai modernă din România.

De asemenea, în MIS Grup se dezvoltă activitatea de construcții edilitare și de infrastructură. Se fac drumuri, dar și poduri (podul peste Someș de la Sângeroz-Băi fiind unica asemenea lucrare de artă exclusiv construită din lemn stratificat). Să mai remarcăm demararea construcției celei mai mari Săli Polivalente din România, la Brașov, dar și una asemănătoare la Suceava, bineînțeles, fabricate ”made in lemn”.

Abstract. Emil Iugan: "I have to take from the forest what forestry gives me, not what I want"

If a Bioeconomy exam were imposed on the Baccalaureate exams, undoubtedly, many of the main topics would be generated by the economic activity of Emil Iugan, just as topics from the literature of Liviu Rebreanu or George Coșbuc are given today. He is from the Năsăud region, "son of householders, animal breeders, and born manager," as is often presented by Prof. Dr. Radu Rey, honorary member of the Romanian Academy. The entrepreneur Emil Iugan developed, in Valea Ilvei, a remarkable business model. Montana Iugan Sylvania (MIS) can be said to represent an economic paradigm that aims to create a circular and sustainable economy where biological resources are used efficiently, and the impact on the environment is minimized.

Here, the bioeconomy focuses on transforming biological resources into a wide range of innovative products and solutions, including food, fuels, sustainable materials, and biomaterials. Mainly, all this industry imposed by Emil Iugan is based on the sound principles of bioeconomy, such as biotechnology, genetic engineering, sustainable agriculture, sustainable forestry, and proper management of natural resources.

Emil Iugan has proven, even more than a decade ago, that the bioeconomy represents an important opportunity to respond to new environmental challenges, guaranteeing not only increased sustainability but also support for rural development, a potential reduction of greenhouse gas emissions, increased sustainability of the production cycle and the spread of industrial innovation along the entire value chain.

I went to Lunca Ilvei and saw how one of the most important Romanian companies, a champion in the wood industry, made and maintained a worthy economic performance.

Author. Ciornei Laurențiu (laurentiu.ciornei@ince.ro) - Center for Study and Research for AgroForestry Biodiversity/Romanian Academy, 13, Calea 13 Septembrie, 050711, Bucharest, Romania.